

ARCHEOLOGIENOTA HAACHT – ELLEVELDWEG

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN,
G. VERBELEN, E. DIRIX, N. PIL, A. SYS,
E. AUDENAERT & K. BOUCKAERT

MEI – AUGUSTUS 2017

Titel

Archeologienota zonder ingreep in de bodem. Haacht – Elleveldweg

Auteur(s)

Jan Claesen, Ben Van Genechten, Giel Verbeelen, Evelien Dirix, Nathalie Pil,
Annelien Sys, Evelien Audenaert en Kevin Bouckaert

Opdrachtgever

Gemeente Haacht
Wespelaarsesteenweg 85
3150 Haacht

Projectnummer

2017D161

Plaats en datum

Kortenaken, 21 augustus 2017

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2017D161
ISSN 2034-5615

© 2017 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen</i>	4
1.2	<i>Beschrijving onderzoeksopdracht</i>	4
1.3	<i>Doelstellingen</i>	7
1.4	<i>Randvoorwaarden.....</i>	7
1.5	<i>Onderzoeksvragen</i>	7
2	Huidige & toekomstige situatie	8
2.1	<i>Huidige situatie</i>	8
2.2	<i>Toekomstige situatie</i>	9
3	Bureauonderzoek	10
3.1	<i>Landschappelijke & bodemkundige situering</i>	10
3.2	<i>Archeologische data.....</i>	18
3.3	<i>Historiek en cartografische bronnen</i>	20
3.4	<i>Archeologische verwachting</i>	26
4	Resultaten bureauonderzoek	27
4.1	<i>Algemeen</i>	27
4.2	<i>Beantwoording onderzoeksvragen</i>	27
4.3	<i>Samenvatting / assessment bureauonderzoek</i>	28
4.4	<i>Programma van maatregelen</i>	29
5	Bibliografie	30
6	Figurenlijst.....	31
7	Plannenlijst.....	32

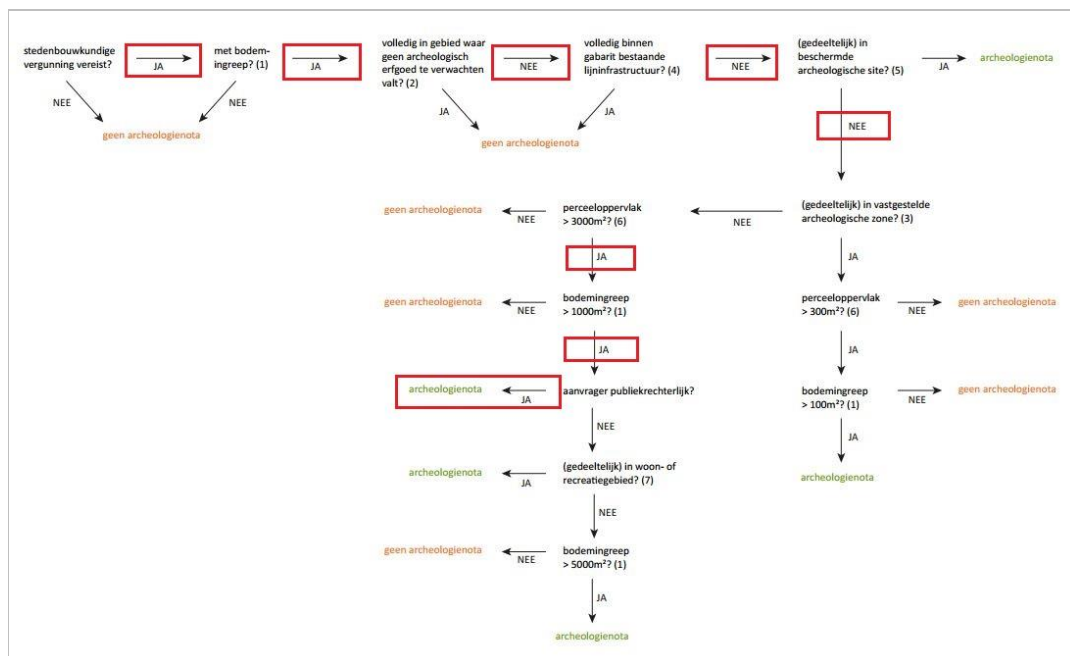
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een stedenbouwkundige vergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1 Criteria bij stedenbouwkundige vergunningen

1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige vergunning heeft ARCHEBO bvba in opdracht van de 'Gemeente Haacht' een archeologienota opgemaakt. Op het terrein, met een grootte van 23 957,16 m², zullen door de opdrachtgever 2 voetbalvelden en bijgebouwen worden gerealiseerd. Dit gaat gepaard met graafwerken waardoor het bodemarchief verstoord zal worden. Voorliggende archeologienota bevat enkel een bureauonderzoek.

Aangezien de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in mei 2017 onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. Contactpersoon voor de opdrachtgever, 'Gemeente Haacht', was Joost Cloetens. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds uitgevoerde werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

Administratieve fiche	
Naam site:	Haacht – Elleveldweg
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem
Ligging:	Vlaams-Brabant, Haacht, Elleveldweg 57
Kadaster:	Afdeling 3, sectie A: perceel 315/L en 315/V
Coördinaten (zie hoofdstuk 1.2):	A X 167260.25
	Y 183260.86
	B X 167380.50
	Y 183213.84
	C X 167241.52
	Y 183041.99
	D X 167147.48
	Y 183132.70
Opdrachtgever:	Gemeente Haacht Wespelaarsesteenweg 85 3150 Haacht
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba
Projectcode bureauonderzoek:	2017D161
Projectleiding:	Jan Claesen
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014
Bewaarplaats archief:	ARCHEBO bvba (tijdelijk)
Grootte projectgebied:	Ca. 23 957,16 m ²
Uitvoeringsperiode:	08 mei– 21 augustus 2017
Reden van de ingreep	Aanvraag stedenbouwkundige vergunning voor de realisatie van 2 voetbalvelden en bijhorende gebouwen
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring, nutsleidingen, ...

De meest recente GRB-kadasterkaart en de orthofoto, daterend uit 2016, toont het projectgebied als onbebouwd en met beplanting.

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Deze archeologienota dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed en nadien bij de aanvraag voor de bouwvergunning gevoegd te worden.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Momenteel is het projectgebied deels bebost. Naar aanleiding van een stedenbouwkundige vergunning voor de realisatie van 2 voetbalvelden en bijhorende gebouwen, dienen de bomen gekapt te worden.

Deze nota betreft een uitgesteld onderzoek zonder ingreep in de bodem vermits het terrein niet toegankelijk is vooraleer de bomen gekapt zijn. Hierbij moet vermeld worden dat de bomen slechts mogen gekapt worden tot aan het maaiveld. Stronken mogen pas verwijderd worden na of tijdens het archeologisch onderzoek.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

Tijdens het bureauonderzoek dienen op zijn minst onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke info is er nog te vinden over voormalige constructies op het terrein?*
3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van historisch kaart- en bronnenmateriaal?*
4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

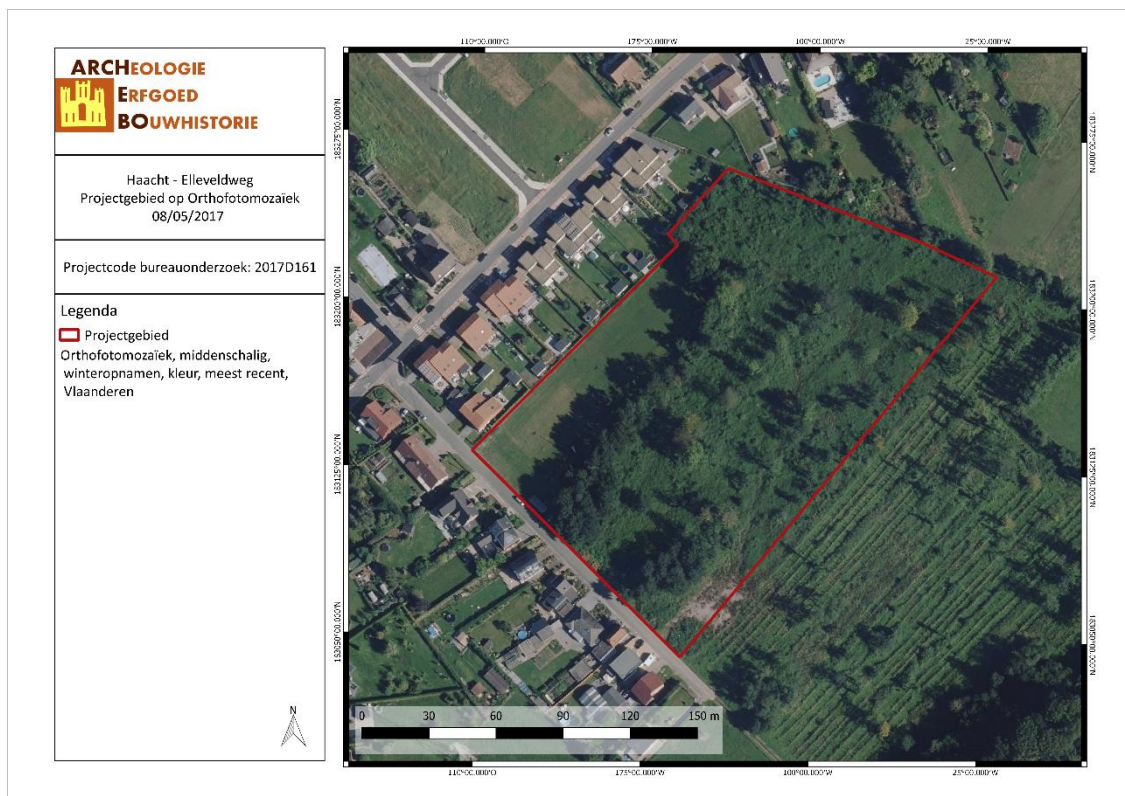
2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het volledige projectgebied kent een oppervlakte van 23 957,16 m². Zoals te zien is op de orthofoto van 2017 is het terrein momenteel onbebouwd en bebost.

Figuur 4: Panoramisch zicht op het projectgebied (Google Street View, 2009)

HAE/17/05/08/3 - Digitale aanmaak

Figuur 5: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

Op het besproken terrein zullen 2 voetbalvelden en bijgebouwen gerealiseerd worden. Het gehele terrein zal hierbij verstoord worden.

Figuur 6: Toekomstplan en inplanting (SWECO, 2017)

HAE/17/08/17/4 - Digitale aanmaak

Figuur 7: Situering van het projectgebied op het toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017)

3 BUREAUONDERZOEK

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare kaarten van het plangebied, te weten de bodemkaart, geologische kaarten, bodemerosiekaart, bodemgebruikskaart en relevante historische kaarten. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied.

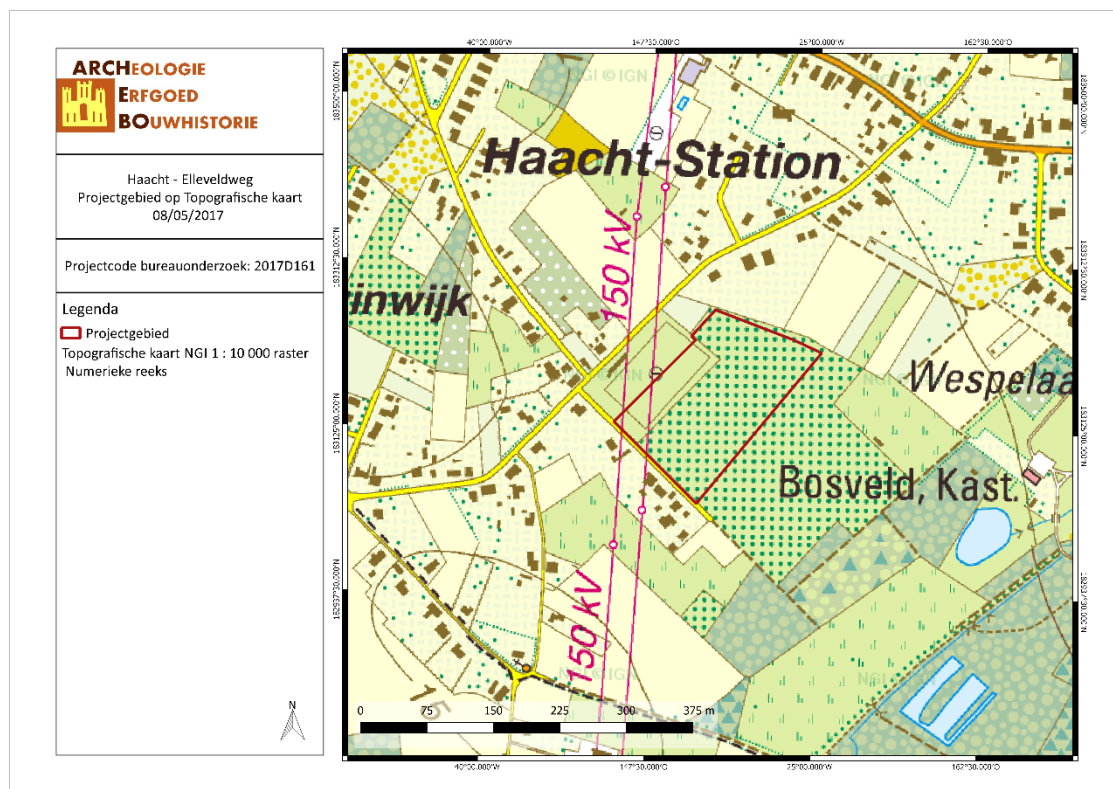
De gebruikte kaarten werden in georeferenciede vorm (Belge Lambert 1972) gebruikt in het programma QGIS. In dit programma werden de genoemde kaarten als lagen toegevoegd teneinde er de huidige en toekomstige situatie op te kunnen weergeven. Het plangebied werd bovendien op alle kaarten geplott om de oriëntatie op de kaarten te vergemakkelijken.

3.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

3.1.1 Topografische situering

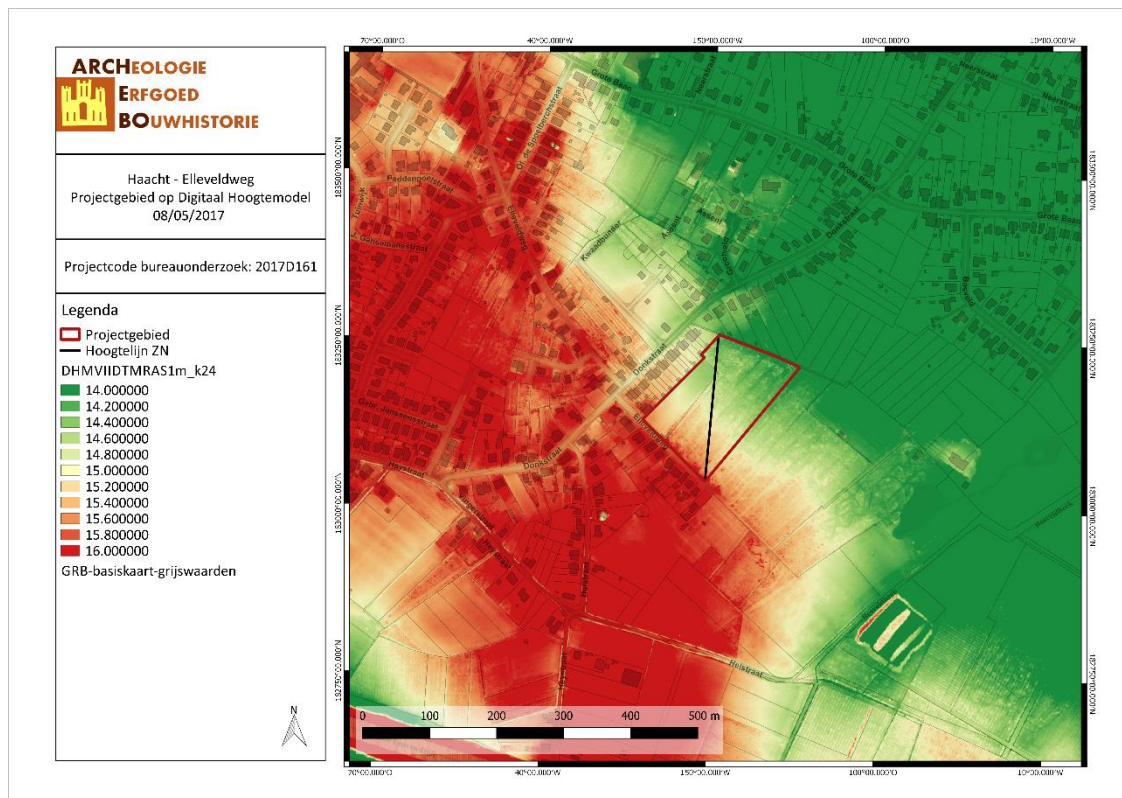
Het projectgebied is gelegen in Haacht, aan de Elleveldweg. Dit gebied is gesitueerd op 14 km ten zuidoosten van Mechelen, 8,5 km ten noordwesten van Leuven en 5,8 km ten zuiden van Keerbergen.

Op basis van het ZN georiënteerde hoogteprofiel kan men vaststellen dat het terrein tussen de 15,9 en 14,2 meter boven zeeniveau is gelegen. De hoogte neemt af naar het noorden toe. De dichtstbijzijnde waterloop is de Bosveldbeek op 300 meter.

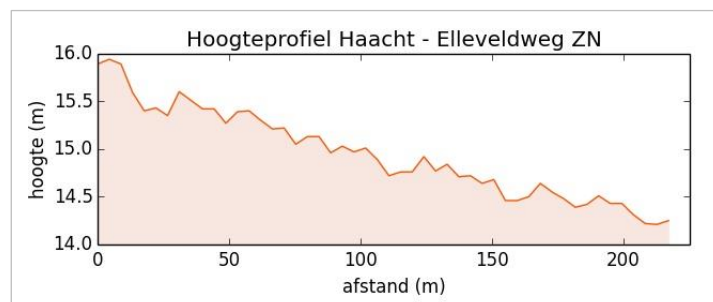
HAEL/17/05/08/5 - Digitale aanmaak

Figuur 8: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2017).

HAEL/17/05/08/6 - Digitale aanmaak

Figuur 9: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2017).

Figuur 10: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in ZN-richting (Geopunt, 2017).

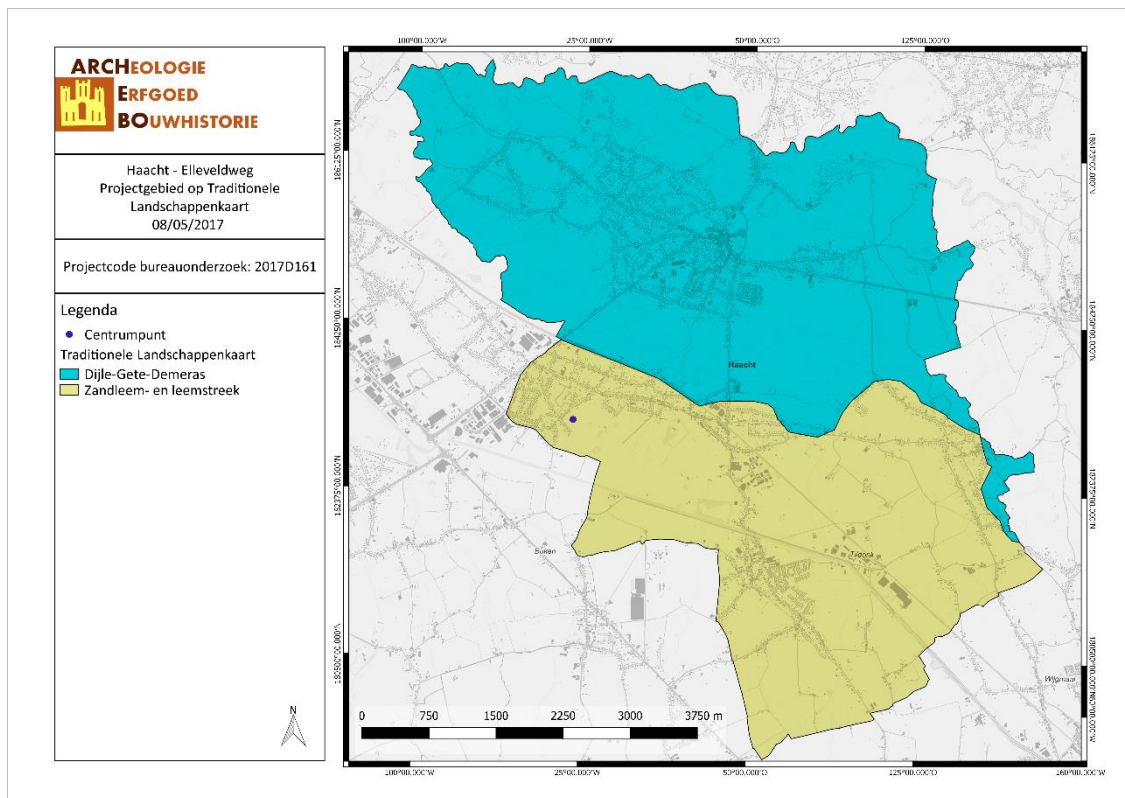
3.1.2 Geologie & landschap

3.1.2.1 Fysisch geografisch

Het projectgebied ligt langs de Elleveldweg in Haacht. Het projectgebied is volgens de Traditionele Landschappenkaart gekarteerd in de zandleem- en leemstreek. Het landschap rijst van N naar Z en vormt langgerekte heuvels.¹ Deze streek behoort tot de subeenheid 'Rubensland' en situeert zich in de uiterste oostelijke uitloper hiervan. Het landschap heeft een golvende topografie en kent een sterk verstedelijkt weefsel en insnijding door (gebundelde) infrastructuur. De open ruimtes zijn sterk versnipperd en onregelmatig met verschillende omvang. De gerichte vergezichten zijn beperkt in aantal en worden topografisch bepaald en begrensd door reliëf, bebouwing en vegetatie. De kleine landschapselementen zijn geïsoleerd en weinig herkenbaar.²

¹ "Plattelandswijzer - De Zandleemstreek", geraadpleegd 8 mei 2017, <http://plattelandswijzer.nettools.be/default.aspx?PageId=678>.

² "PR0752-def.pdf", 140, geraadpleegd 8 mei 2017, <https://www.milieuinfo.be/dms/d/d/workspace/SpacesStore/cdb446c3-cddc-4d87-a8ca-4846905d2fa0/PR0752-def.pdf>.

HAEL/17/05/08/7 - Digitale aanmaak

Figuur 11: Haacht aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2017)

3.1.2.2 Paleogeen & neogeen (Tertiair)

Op basis van de Databank Ondergrond Vlaanderen bevindt het onderzoeksterrein zich binnen de Lid van Ursel. Deze wordt gekenmerkt door grijsblauwe tot blauwe klei.³

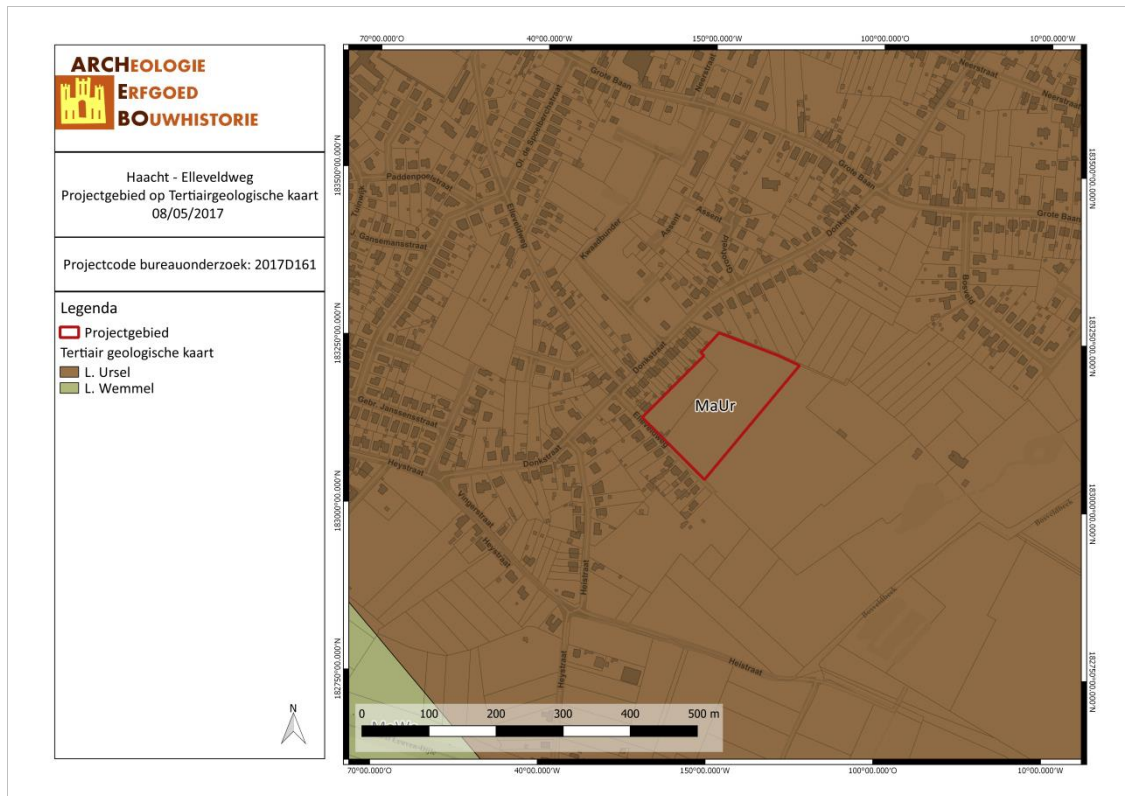
Het Lid van Ursel hoort toe aan de Formatie van Maldegem. Het voornaamste lithologische kenmerk hiervan is klei.⁴ Het bestaat uit grijsblauwe tot blauwe klei.⁵ De formatie is één van de zeven leden van de Formatie van Maldegem. Deze formatie bestaat uit een pakket van afwisselend grijs, glauconiethoudend fijn zand en grijsblauwe, eveneens glauconiethoudende zware klei. Ze werd gevormd van het Laat-Lutetien tot en met het Bartonien (ongeveer 42 tot 37 miljoen jaar geleden).⁶

³ "Geopunt Vlaanderen", geraadpleegd 09 mei 2017, <http://www.geopunt.be/>.

⁴ Marechal en Laga, "Lithostratigrafie van het Neogeen en Paleogeen (Tertiair) in Vlaanderen", 1988.

⁵ "Geopunt Vlaanderen".

⁶ "Formatie van Maldegem - Wikipedia", geraadpleegd 13 maart 2017, https://nl.wikipedia.org/wiki/Formatie_van_Maldegem.

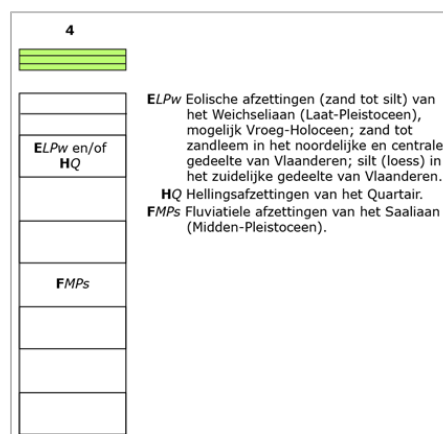
HAEL/17/05/08/8 - Digitale aanmaak

Figuur 12: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2017).

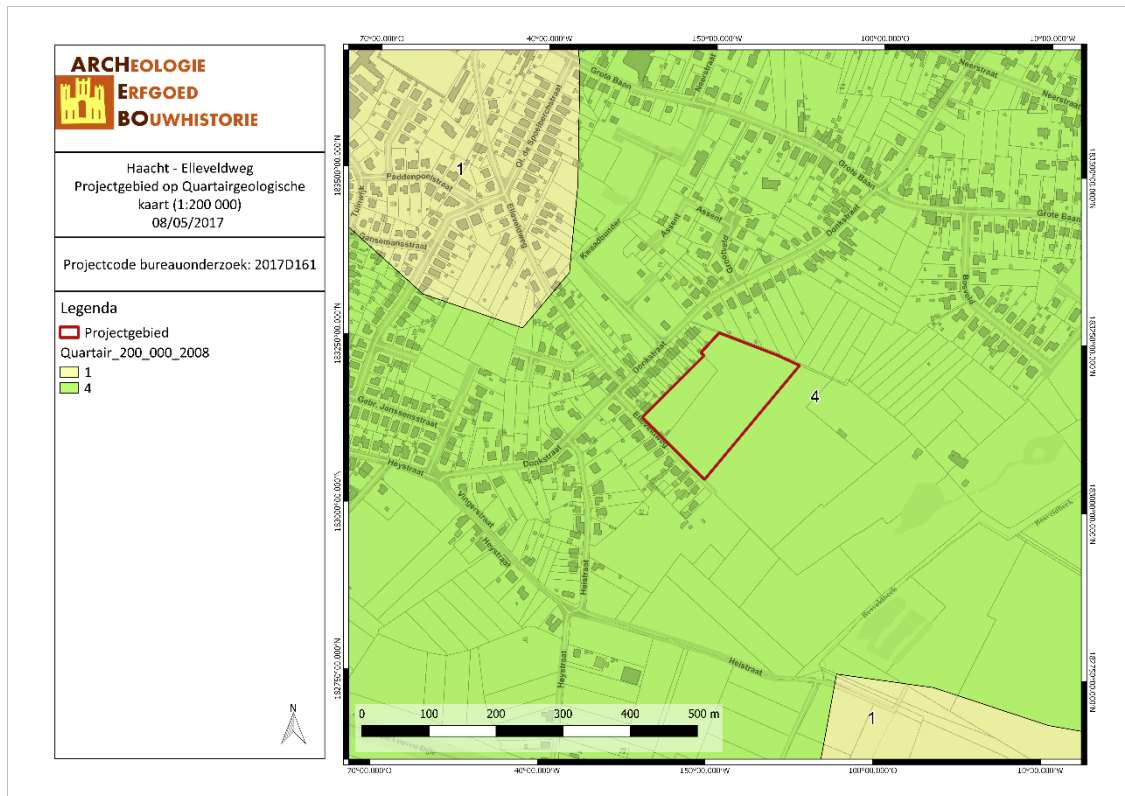
3.1.2.3 Quartair

Volgens de quartairgeologische kaart (1/200.000) bevindt het projectgebied zich binnen het type 4.

Dit type wordt beschreven als fluviatiele afzettingen van het Saaliaan (Midden-Pleistoceen) met hierop hellingsafzettingen van het Quartair. Hierna zijn eolische afzettingen (zand en silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

Figuur 13: Uitleg van het type 4 volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2017).

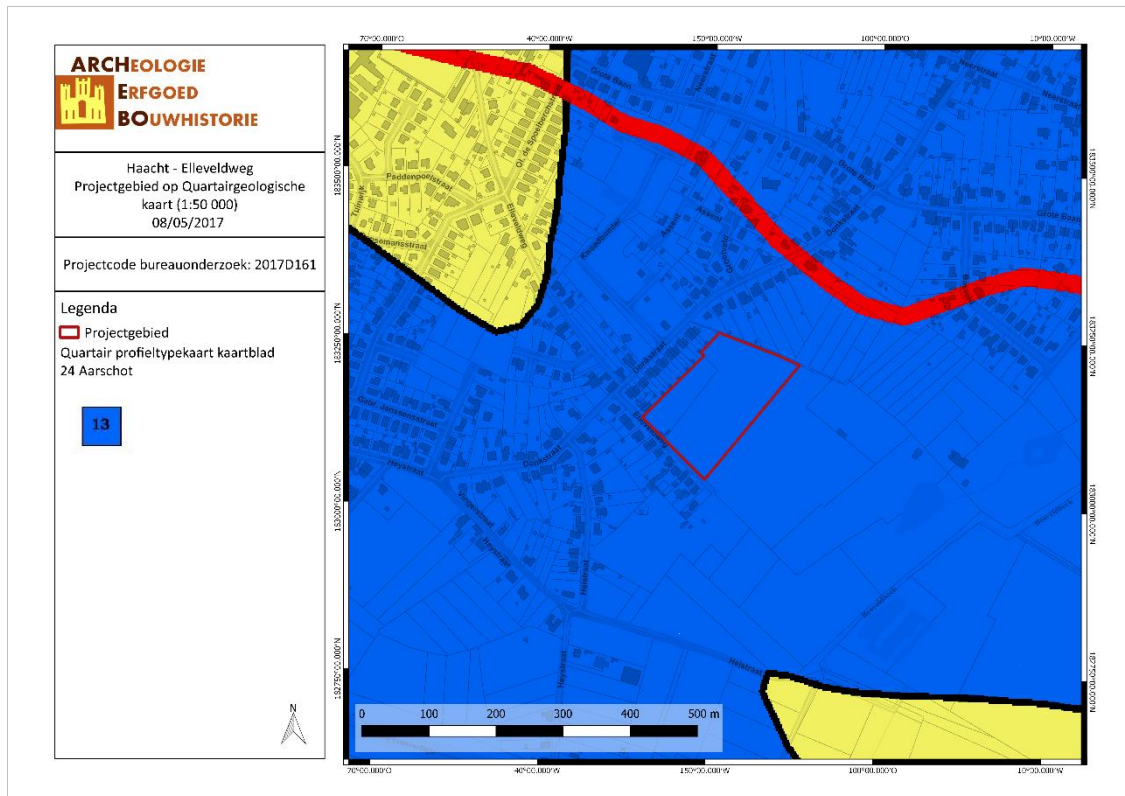

HAEL/17/05/08/9 - Digitale aanmaak

Figuur 14: Situering van het projectgebied op de Quartaargeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2016).

Volgens de quartaargeologische kaart (1/50.000) bestaat het projectgebied uit het type 13. Dit type is opgebouwd uit tertiaire leemafzettingen, mogelijk herwerkt aan de top. Hierop zijn fluviatiele elementen bestaande uit zand tot grind. Verder bestaan er analoge afzettingen als zandige tot zandlemige eolische afzettingen, homogeen bovenaan, mogelijk gevolgd door een alternatie van zand- en leemlagen, maar met veel herwerkt tertiair materiaal in het basisgedeelte.⁷

⁷ E. Frederickx en S. Gouwy, "Kaartblad 25 Hasselt Toelichting bij de Quartaargeologische kaart", 1996, 25.

HAEL/17/05/08/10 - Digitale aanmaak

Figuur 15: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2016).

3.1.2.4 Bodem, bodemkundig booronderzoek, erosie & bodemgebruik

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied omschreven binnen bodemtype Ldc en Lcc. Deze kartering werd opgenomen in 1962 door dhr. L. Baeyens, o.l.v. dhr. Tavernier.⁸

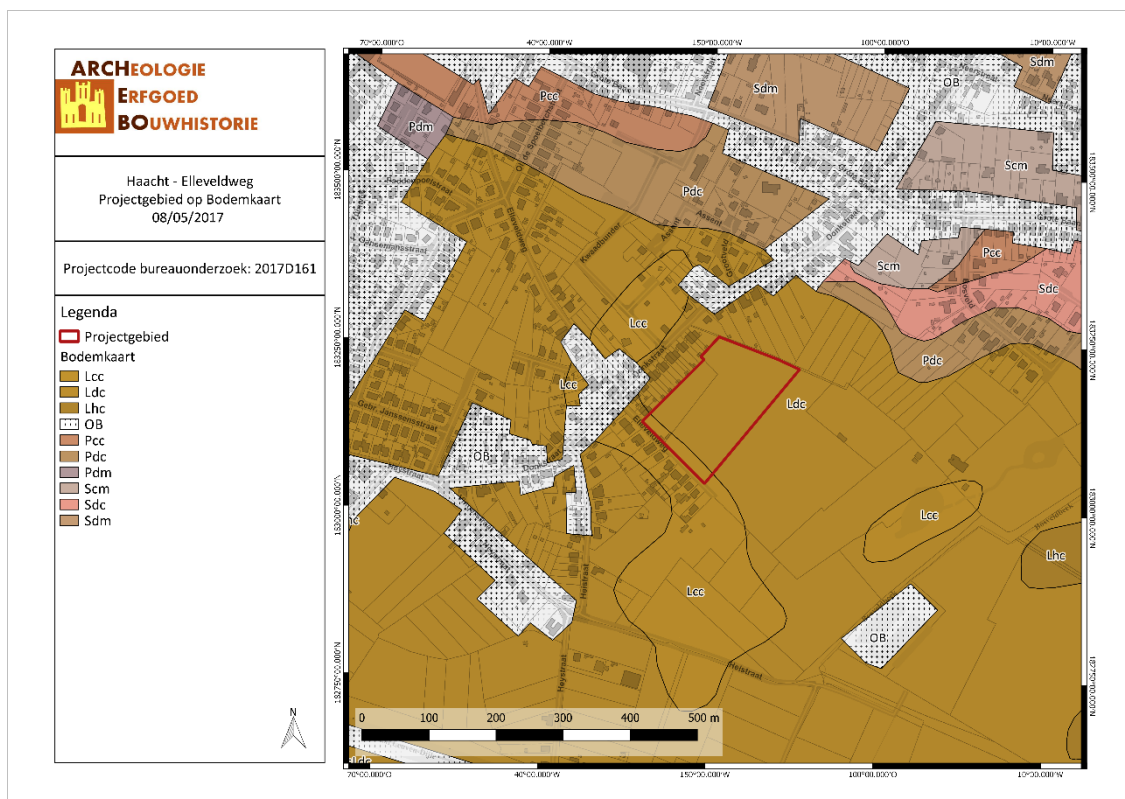
De Ldc bodem bestaat uit een matig natte zandleembodem met een sterk gevlekte (bij lemige sedimenten), verbrokkelde textuur B horizont (bij zandige sedimenten). De Ldc series zijn matig natte, matig gleyige zandleemgronden met donker grijsbruine bouwvoor. Onder de Ap komt een bleekbruin uitgeloopte horizont voor die aan de contactzone met de textuur B zwakke roestverschijnselen vertoont. Bij Ldc is de textuur B verbrokkeld, sterk gevlekt en door oxydo-reductieverschijnselen met bruinrode en grijze vlekken doorweven. Soms wordt het materiaal zwaarder of zandiger in de diepte. Heel dikwijls komt op wisselende diepte het Tertiair substraat voor. Boven het klei- of klei-zandsubstraat komt veelal een roestige band voor ten gevolge van het stagnerend water. Roestverschijnselen beginnen globaal in het bovenste deel van de textuur B. Deze bodems zijn te nat in de winter, blijven lang fris in de lente en zijn algemeen goed vochthoudend in de zomer. Rationeel gebruik als akkerland vereist drainering. Beide series zijn goede akkerlandgronden, mits drainering geschikt voor alle teelten. Ze zijn zeer geschikt voor weiland.⁹

Daarnaast verwijst een Lcc naar een matig droge zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Bij de serie Lcc rust de Ap op een E horizont (ongeveer 40 cm dik) of de verbrokkelde textuur B bij Lcc. Bij Lcc is de textuur B sterk gevlekt en verbrokkeld. In vele gevallen komt een substraat voor op wisselende diepte. Roestverschijnselen beginnen tussen 80 en 120 cm. Normaal hebben deze gronden geen watergebrek noch wateroverlast. De substraatgronden zijn in het voorjaar koud en laat te bewerken en kunnen in de zomer bij aanhoudende droogte aan watergebrek lijden. Ze zijn geschikt voor

⁸ L. Baeyens, "Bodemkaart van België: Haacht 74W", geraadpleegd 9 mei 2017, file:///C:/Users/Jan/Downloads/074W_SCAN_KBL.pdf.

⁹ E. Van Ranst en C. Sys, "Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)" (Laboratorium van Bodemkunde, Gent, 1 april 2000).

veeleisende teelten, en zeer geschikt voor weinig eisende teelten.

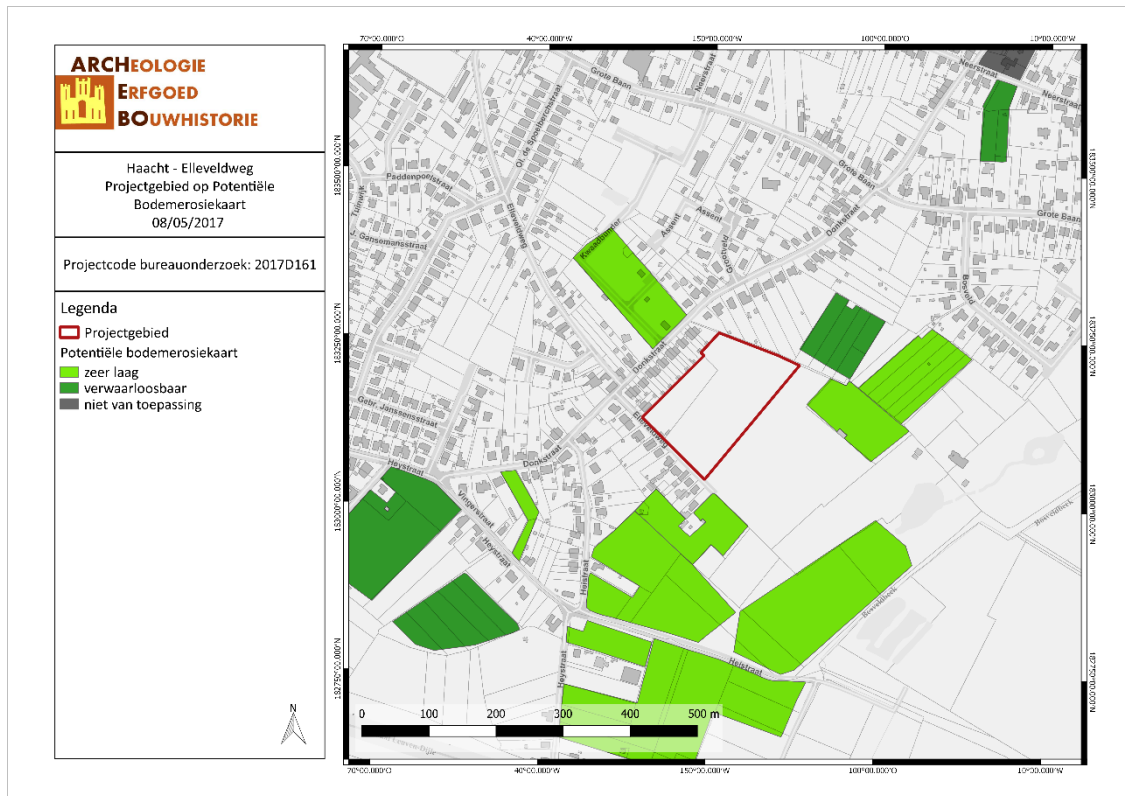

HAE/17/05/08/11 - Digitale aanmaak

Figuur 16: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, geraadpleegd 2017).

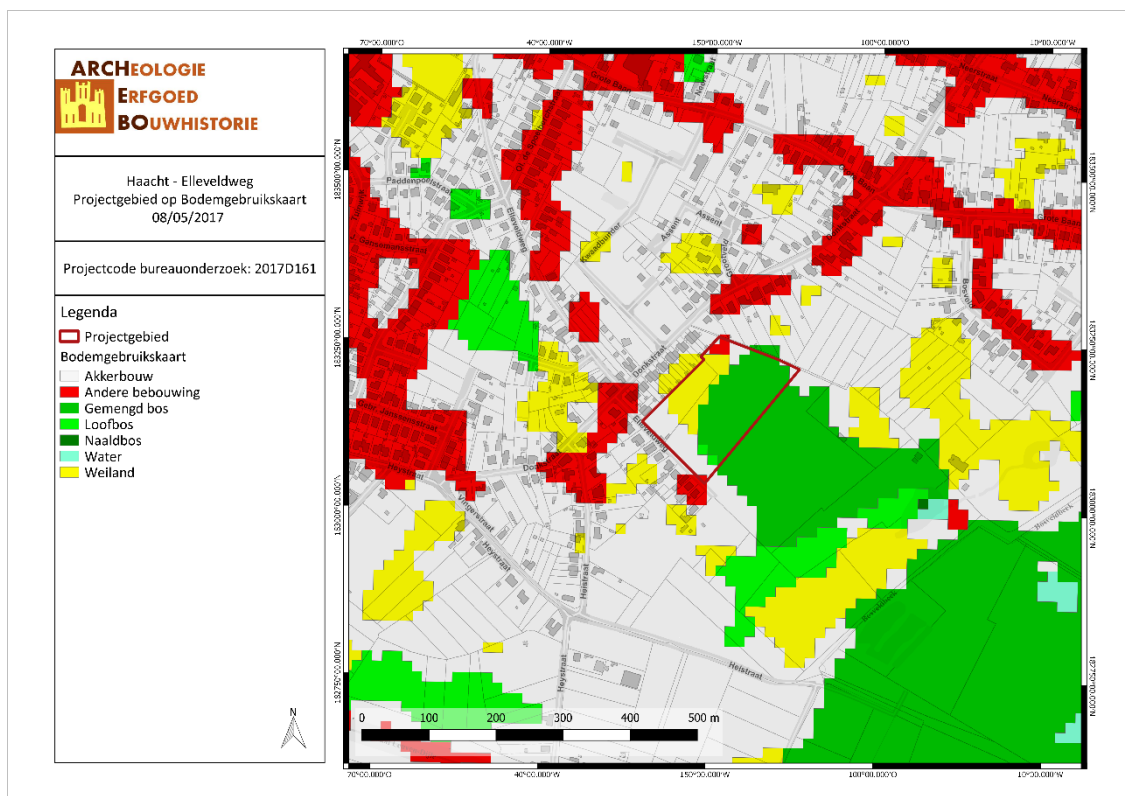
Voor het projectgebied is er op de potentiële bodemerosiekaart geen informatie beschikbaar. In de nabijheid van het gebied werden percelen gekarteerd met een zeer lage tot verwaarloosbare kans op erosie.

Volgens de bodemgebruikskaat ligt het projectgebied gekarteerd voor een gemengd bos en in mindere mate een loofbos. Verder kan het gebruikt worden voor akkerbouw, voor andere bebouwing en als weiland.

HAEL/17/05/08/12 - Digitale aanmaak

Figuur 17: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, geraadpleegd 2017).

HAEL/17/05/08/13 - Digitale aanmaak

Figuur 18: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2017).

3.2 ARCHEOLOGISCHE DATA

Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

Binnen het projectgebied werden geen CAI locaties geregistreerd. Geregistreerde CAI locaties werden allen gevonden buiten een straal van 200 meter van het projectgebied.

De eerst geregistreerde CAI locaties in de buurt van het onderzoeksgebied zijn te dateren in de **20ste eeuw**. Het betreft een deel van een Belgische gevechtsweg uit 12 sept 1914, "Aanval van Over de Vaart" genaamd, binnen een straal van 400 meter (CAI locatie 212700). Verder is er een Duitse gevechtsweg van 12 sept 1914 in een straal van 600 meter geregistreerd (CAI locatie 212705). Er werden 2 KW-linie connectiekamers opgenomen onder de nrs 165373 en 165373. De CAI locaties 212709 en 212704 verwijzen respectievelijk naar een Belgische gevechtsweg van 11 sept 1914 en 12 sept 1914.

Figuur 19: voorbeeld bunker KW-linie (IOE 2017)

Tijdens de 2de wereldoorlog, in 1939, werd een verdedigingslinie tussen Koningshooikt (Lier) en Waver gebouwd om België te beschermen tegen een Duitse inval. De linie bestond onder andere uit meer dan 400 bunkers, sluizencomplexen, een antitankgracht en een "ijzerenmuur" van cointet-elementen.

Uit de **18de eeuw** dateert een kuil gevuld met bruine zandleem gemengd met baksteenfragmenten. De kuilen worden in verband gebracht met een vlakbij gelegen, afgebroken 18de -eeuwse hoeve (aan de overzijde van de Leuvensesteenweg), CAI locatie 486. Verder zijn er aanwijzingen dat een tijdelijk militair kampement van Maarschalk Maurice de Saxe uit de 18de eeuw, ten noorden van het project gelegen, is aangeduid met CAI locatie 165410. Deze stelling zou deel uitgemaakt hebben van een Franse verdedigingslinie tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748). Tot op heden heeft men deze stelling nog niet archeologisch kunnen traceren. Het vermoedelijke bestaan hiervan is afgeleid van de kaart La Droite du Camp de Malines (1747). Maurice van Saksen was een Saksisch veldheer in Franse dienst. Hij werd maarschalk benoemd, onder Lodewijk XV, wegens zijn militaire successen. Hij behaalde heel wat overwinningen voor Frankrijk, o.a. de slag bij Fontenoy.¹⁰

Er zijn 3 CAI locaties geregistreerd uit de **17de eeuw**. Het betreft een alleenstaande hoeve, een nieuwe neerhoevehoeve (Beekhoeve), CAI locatie 20066.

Het betreft een sterk verbouwde hoeve van middelgrote omvang met een niet al te gaaf bewaarde rondboogrijpoort met zandstenen reliëf en opschrift: BO (?)/ (...) ROT/ (monogram)/ DEBAL/ 1734. In het gewijzigde boerenhuis resten twee zandstenen vensteromlijstingen met hoekkettingen. De langsschuur is voorzien van een rondboogdeurtje aan de erfzijde.

¹⁰ "Maurice de Saxe (1696-1750) — Wikipédia", geraadpleegd 9 mei 2017, [https://fr.wikipedia.org/wiki/Maurice_de_Saxe_\(1696-1750\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Maurice_de_Saxe_(1696-1750)).

Figuur 20: Beekhoeve Haacht (googlemaps 2017)

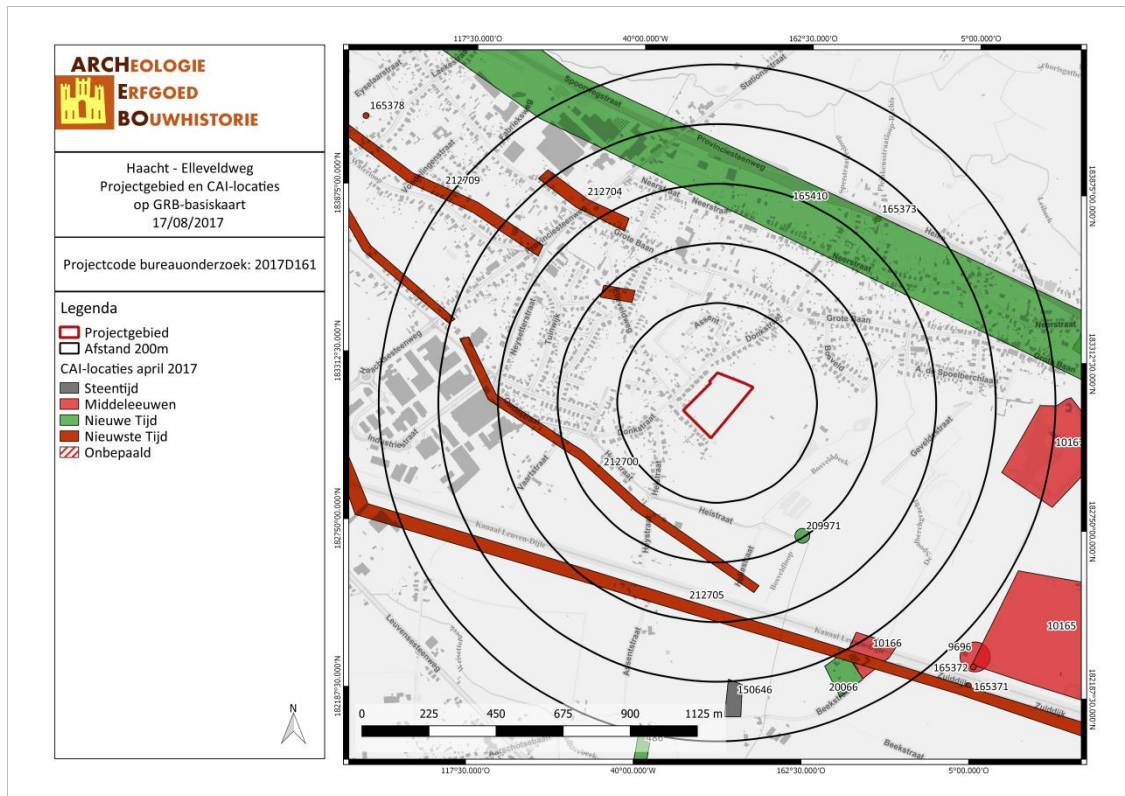
Daarnaast is een site met walgracht ten oosten geregistreerd, een monumentaal relict samen met een antropogeen reliëfverschil, [CAI locatie 2275](#). Tenslotte werden uit deze periode 2 zilveren munten opgetekend, waarvan 1=1 /4 Patagon, 2 reaal, Philip III, datering tussen 1605 – 1613, [CAI locatie 209971](#).

Er wordt een motte in de **Late middeleeuwen** gedateerd. De oorsprong van de motte gaat terug tot de heerlijkheid Overbeke, voor het eerst vermeld in 1238, de belangrijkste van 4 heerlijkheden te Wespelaar. De primitieve vorm van het domein- een ronde, dubbel omwalde, hoog middeleeuwse watermotte, is ondanks talrijke wijzigingen nog steeds herkenbaar, [CAI locatie 10167](#).

Uit de **Volle middeleeuwen** dateert een motte (Motte van Hadocht) en een alleenstaande hoeve, het neerhof, [CAI locatie 10166](#). De restanten van de stenen woontoren bekroonde in 1599 nog de motte. Op het einde van de 16de eeuw diende ze alleen als duiventil. Bij de aanleg van de vaart verdween het opper- en neerhof volledig.

De oudste vondsten dateren uit de **Steentijd**. Het betreft losse vondsten, enkele artefacten in silex, [CAI locatie 150646](#).

CAI-Locatie	Beschrijving	Datering
10166	Motte (Motte van Hadocht)	Volle middeleeuwen
	Alleenstaande Hoeve: neerhof	
20066	Alleenstaande Hoeve: nieuwe neerhoevehoeve (Beekhoeve)	17de eeuw
10167	Motte	Late middeleeuwen
2275	Site met Walgracht	17de eeuw
486	Kuil gevuld met bruine zandleem gemengd met baksteenfragmenten	Nieuwe Tijd
150646	enkele artefacten in silex	Steentijd
165373	KW-Linie: connectiekamer	20ste eeuw
165410	Tijdelijk militair kampement	18de eeuw
209971	2x zilveren munten	17de eeuw
212700	Belgische gevechtslinie, 12 sept 1914. "Aanval van Over de Vaart"	20ste eeuw
212704	Belgische gevechtslinie op 12 sept 1914	20ste eeuw
212705	Duitse gevechtslinie op 12 sept 1914	20ste eeuw
212709	Belgische gevechtsofstelling 11 sept 1914	20ste eeuw

HAEL/17/05/08/14 - Digitale aanmaak

Figuur 21: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2017).

3.3 HISTORIEK EN CARTOGRAFISCHE BRONNEN

3.3.1.1.1 Onderzoek historische bronnen

Haacht werd in 1140 als Hacht vernoemd. Het verwijst naar de bosnaam 'haag' en de verzamelsuffix -t.

Als zelfstandige parochie sinds 1231 was Haacht afhankelijk van de norbertijnenabdij van Park Heverlee. Het werd tot aan de Franse Revolutie bestuurd door de heren van Rotselaar, hertogen van Croÿ en de hertogen van Arenberg.¹¹

Op de plaats van de huidige Leibeek, die nu nog steeds de grens met Haacht vormt, stroomde tot ongeveer 700 jaar vóór Christus de Dijle. Zo wordt duidelijk waarom de Leibeek bij de vorming van de bisdommen in de zesde eeuw na Christus nog steeds als grens genomen werd. Dit is de reden waarom Wespelaar en Tildonk bij Kamerijk kwamen, terwijl Haacht en Werchter bij Luik werden gevoegd.

Wespelaar wordt voor het eerst vermeld in 1154 als 'Wispelaer', een bosnaam (wisp = weidebeek, laar = open plek in een bos).¹²

De geschiedenis van Wespelaar, speelt zich vooral af rond het kasteeldomein, dat vanaf de 12de eeuw achtereenvolgens in handen was van de adellijke families van Overbeke, van Erpe, Uiterliemingen, de Harchies, de Carondelet, du Chasteler, Spinola, Proli en Walckiers. De heerlijkheid Wespelaar verwierf haar zelfstandigheid in 1644. In 1796 kwam het domein in handen van de Leuvense brouwersfamilie Artois en haar opvolgers Marnef en Willems. Eind 19de eeuw werd het bezit van de familie de Spoelberch. Senator en burgemeester Willems liet in 1881 een prachtig kasteel in renaissancestijl optrekken door architect Beyaert. In 1954 werd het afgebroken en vervangen door een groot landhuis

¹¹ Omer Vandeputte, *Gids voor Vlaanderen*, 2007, 460.

¹² VANDEPUTTE OMER, 2007, p. 263-264.

ontworpen door architect Barbe. In het landgoed van ongeveer 90 ha bevinden zich nog twee kasteeltjes, die eigendom zijn van de familie de Spoelberch, met name Herkenrode en Bosveld.

In augustus en september van 1914 werd Haacht tot tweemaal toe gevechtsterrein bij de Belgische uitvallen van de vesting van Antwerpen. In het dorp brandden de Duitsers in augustus en september 1914 47 woningen plat en vermoordden ze 21 inwoners.¹³ Een antitankgracht en een groot aantal betonnen bunkers bewijzen dat de gemeente zich in 1940 op de beruchte KW-linie bevond.¹⁴ Via de CAI zijn de locatie van verschillende onderdelen van de Belgische gevechtsweg geregistreerd. Verder zijn er geen exacte gegevens over kampementen of veldslagen beschikbaar.

De naam Elleveldweg kan verschillende betekenissen hebben. Eleveld 1427, kopie 1571 van Eleuelden, 1443 kopie kort na 1550 van Elevelde, 1484. Het eerste lid is op verschillende wijzen te verklaren:

1. als os. Elo, mnl. elu 'geel', naar de kleur van planten als gagel en brem
2. als een persoonsnaam Elo
3. 'mededinger'
4. soort (kinder)spel
5. als elo 'eland'¹⁵

3.3.1.1.2 Historische situatie aan de hand van cartografische bronnen

Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Dit om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn.

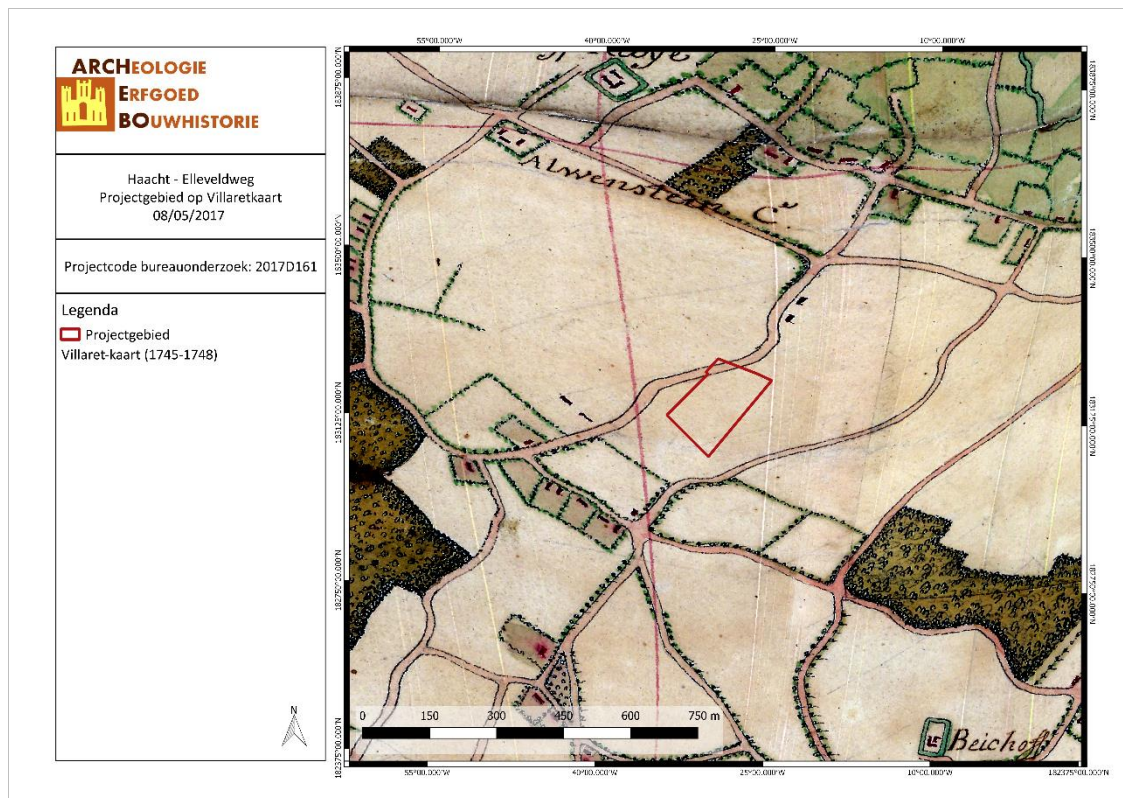
Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijkere bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kaarten. Mogelijk eerder aanwezige middeleeuwse structuren waren misschien reeds verdwenen.

De Villaret kaart wordt eveneens de kaart van de Franse ingenieurs en geografen genoemd (1745-1748). Het bestrijkt grote delen van het huidige Belgische grondgebied en vertelt ons hoe het landschap erbij lag in het midden van de 18de eeuw. Na de slag bij Fontenoy (1745) kregen de Fransen voor enkele jaren de controle over onze gebieden. Het is in die militaire context dat de meer dan 80 kaartbladen ontstonden. Op deze kaart merken we op dat er geen bebouwing waarneembaar is op het perceel. Het perceel werd aan de noordwestelijke zijde begrensd door een landweg, die na het geo-refereren deels door het perceel loopt. Dit kan evenwel gerelateerd worden aan de onnauwkeurigheid van deze vroege kaarten.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ Vandeputte, *Gids voor Vlaanderen*, 460.

¹⁵ "etymologiebank.nl", geraadpleegd 09 mei 2017, <http://www.etymologiebank.nl/zoeken/meer>.

HAEL/17/05/09/15 - Digitale aanmaak

Figuur 22: Detail uit de Villaret-kaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, geraadpleegd 2017).

De **Ferrariskaarten** zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van veldmaarschalk Joseph de Ferraris. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied, hoewel soms lokale verschuivingen mogelijk zijn. Op de Ferrariskaart is er geen bebouwing waarneembaar op het perceel.¹⁶ Het perceel maakte deel uit van verschillende akkers die aan de noordwestelijke zijde begrensd werden door een landweg.

¹⁶ "Geopunt Vlaanderen", geraadpleegd 09 mei 2017, <http://www.geopunt.be/>.

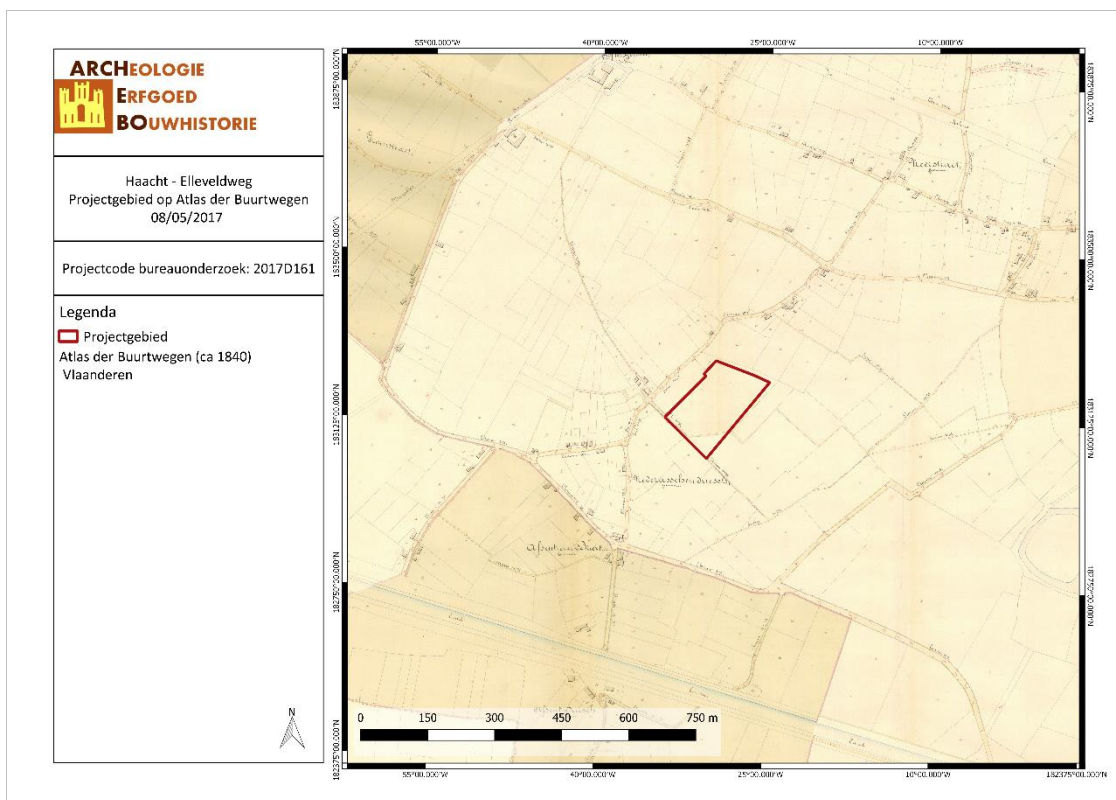
HAEL/17/05/09/16 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, geraadpleegd 2017).

De **Atlassen der Buurtwegen** werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De wetgever wilde in 1841 ondubbelzinnig aanduiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Bedoeling was dus een inventarisatie te maken van alle "openbare" wegen en "private wegen met openbare erfdiensbaarheid". De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Voetwegen zijn smalle wegen (soms maar 1 meter breed) en de bedding behoort gewoonlijk toe aan de aangelanden. In de periode 1843-1845 werden voor alle gemeenten leggers, openbare registers, van de buurtwegen opgemaakt. Deze zijn de geschiedenis ingegaan als Atlassen der Buurtwegen. Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.¹⁷ Op deze kaart staat het project geregistreerd op het perceelnummer 71 en op een deel van 45. Het gehucht ten zuiden van het onderzoek perceel wordt op de kaart als 'Nederasschendriesch'. Het gehucht Nederassent was reeds tijdens de 13de eeuw onafhankelijk van Wespelaar.¹⁸ We merken op dat het perceel nu wel langs een landweg is gelegen, ten zuiden van het project.

¹⁷ Geopunt Vlaanderen, "Atlas der Buurtwegen", geraadpleegd 8 mei 2017, <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

¹⁸ J. Kennis en J. Vandesande, "Haachts oudheid- en geschiedkundig tijdschrift", *Buurtwegen te Wespelaar in de 19de eeuw*, nr. 2 (z.d.): 53-65.

HAEL/17/05/08/17 - Digitale aanmaak

Figuur 24: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2017).

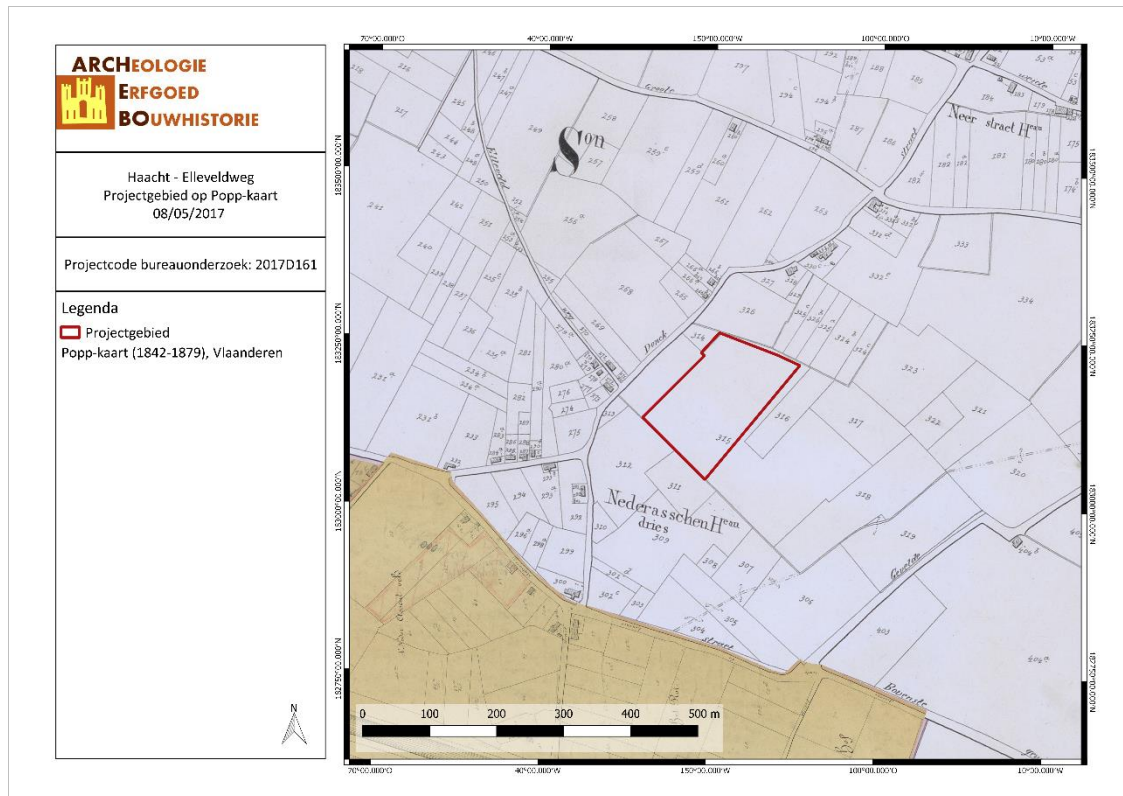
Met de **Popp-kaarten** wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879). Deze kaarten waren een gecommmercialiseerde versie van het toenmalig kadaster van België en bevatten vele gegevens over gronden en percelen. Zij werden gedrukt in lithografie of steendruk.¹⁹ De perceelindeling op de Popp-kaart is gewijzigd in vergelijking met de situatie op de kaart van Atlassen der Buurtwegen. Het onderzoeksproject ligt op het perceel met kadasternummer 315. Het gebied wordt nog steeds 'Nederassen Dries' benoemd. We zien dat er nog steeds geen gebouwen waar te nemen zijn binnen het projectgebied. Hierdoor kunnen we afleiden dat het bebouwingsdensiteit historisch gezien laag is.

Volgens de kadastrale legger der grondeigenaren van Wespelaer, Haacht, hoorde het perceel met nummer 315 toe aan rentenier Albertus Marneff uit Loven. Het perceel werd omschreven als een onbebouwd 'land'.

De **kaarten Vandermaelen** of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). De Belgische overheid zag voor zichzelf geen taak weggelegd om de kadastergegevens in plannen om te zetten, maar hoopte dat anderen deze taak op zich zouden nemen. In 1836 kreeg Vandermaelen toelating om de kadastergegevens te gebruiken en in kaart te brengen. Dit resulteerde in de topografische kaart "Carte topographique de la Belgique", gemaakt tussen 1846 en 1854 op 250 folio's op schaal 1 : 20.000. Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferriskaarten uit de periode 1771-1778.²⁰ We onderscheiden op deze kaart geen verschillende perceelnummers, perceelsgrenzen worden eveneens niet aangeduid. Het perceel blijft onbebouwd.

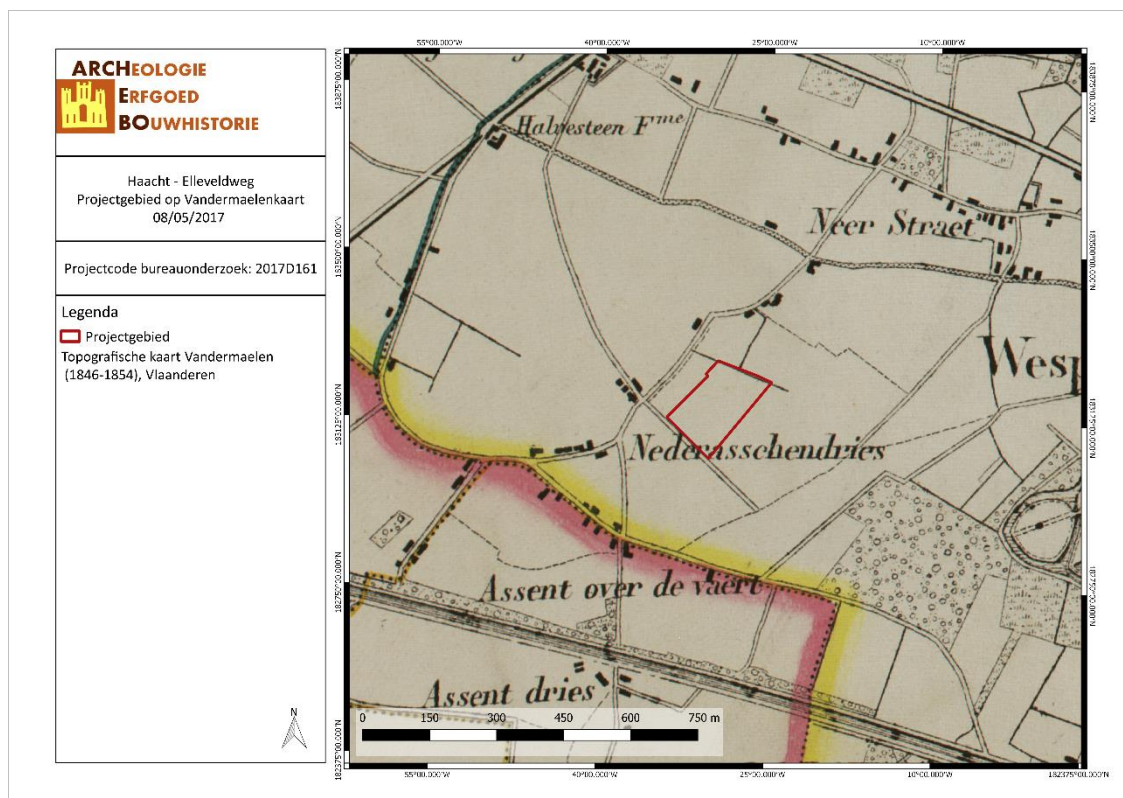
¹⁹ Wikipedia, "Popp-kaarten", geraadpleegd 2 januari 2017, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Popp-kaarten>.

²⁰ Wikipedia, "Vandermaelenkaarten", online encyclopedie, Wikipedia, geraadpleegd 7 december 2016, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Vandermaelenkaarten>.

HAEL/17/05/08/18 - Digitale aanmaak

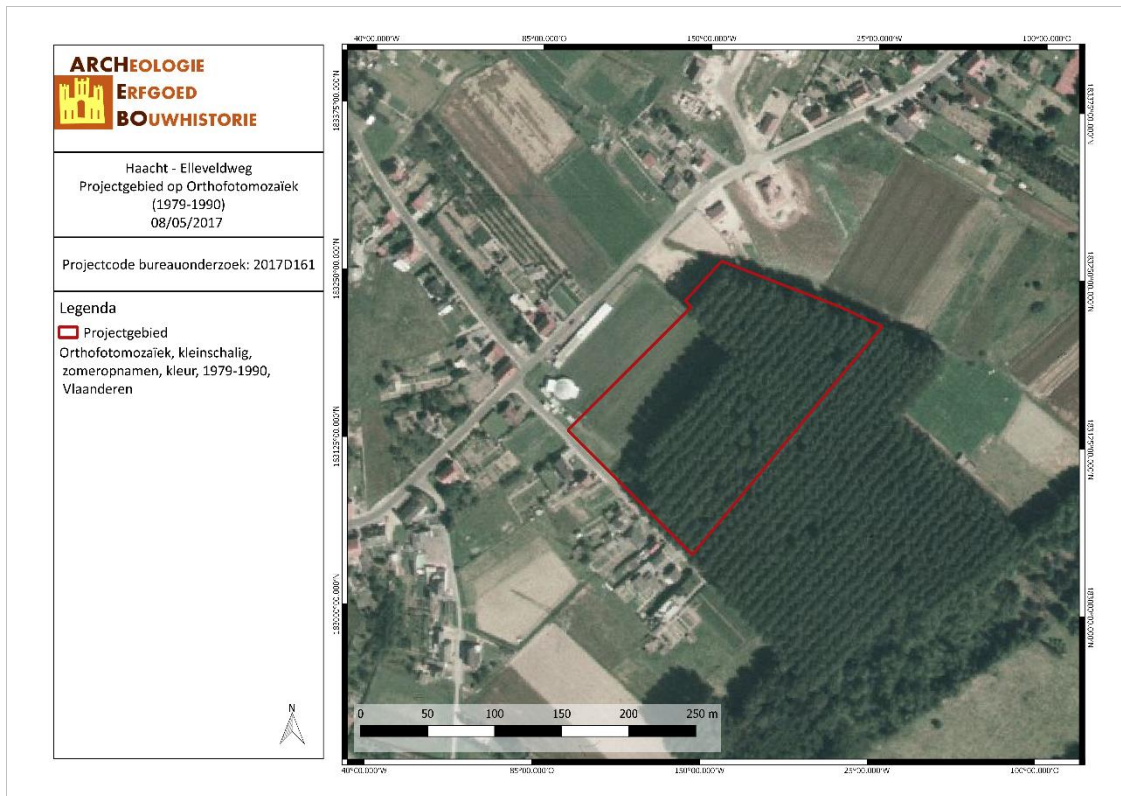
Figuur 25: Situering van het projectgebied op de Popp- kaart (Geopunt, geraadpleegd 2017).

HAEL/17/05/08/19 - Digitale aanmaak

Figuur 26: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2017).

Op de luchtfoto uit 1979-1990 zien we dat het terrein grotendeels bebost is.

HAEL/17/05/08/20 - Digitale aanmaak

Figuur 27: Situering van het projectgebied op de orthofoto 1979-1990 (Geopunt, 2017).

3.4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Het projectgebied is gelegen in de zandleem- en leemstreek tussen 15,9 en 14,2 meter boven zeeniveau. De hoogte neemt af naar het noorden toe. De dichtstbijzijnde waterloop is de Bosveldbeek op 300 meter.

Er werden geen CAI locaties geregistreerd binnen een straal van 200 meter van het projectgebied. Er werden enkele artefacten in silex als losse vondsten geregistreerd uit de steentijd. Er is een motte geregistreerd uit volle en late middeleeuwen. Uit de 17de eeuw dateren 2 structuren, een alleenstaande hoeve en een site met walgracht. Daarnaast werden ook 2 zilveren munten als losse vondsten geregistreerd. Een kuil gevuld met bruine zandleem gemengd met baksteenfragmenten en een tijdelijk militair kampement van Maarschalk Maurice de Saxe uit de 18de eeuw werden eveneens opgetekend. Tenslotte verwijzen de overige CAI locaties naar structuren uit de 20ste eeuw. Het betreft delen van de Belgische en Duitse gevechtlijn.

De geschiedenis van Wespelaar, speelt zich vooral af rond het kasteeldomein, dat vanaf de 12de eeuw achtereenvolgens in handen was van verschillende adellijke families. Wespelaar wordt voor het eerst vermeld in 1154 als 'Wispelaar'.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied geen bebouwing was vanaf de 18de eeuw. Over vroegere periodes zijn geen gegevens beschikbaar.

4 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek samengevat en geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een advies voor een eventueel vervolgonderzoek of voor een vrijgave van het terrein. Dit advies dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

4.1 ALGEMEEN

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft ARCHEBO bvba in opdracht van de 'gemeente Haacht' een bureauonderzoek uitgevoerd. De 'gemeente Haacht' heeft deze aanvraag geformuleerd voor de realisatie van 2 voetbalvelden en bijgebouwen. Deze realisatie gaat gepaard met graafwerken waardoor het bodemarchief verstoord zal worden.

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het projectgebied sinds de 18de eeuw onbebouwd is gebleven. *In situ* bewaring van het archeologisch erfgoed is in dit geval enkel een optie afhankelijk van de diepte van de sporen.

4.2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*

Historische gegevens werden door middel van bronnenonderzoek en cartografisch onderzoek verworven.

De bodemkartering, uitgevoerd in 1962, geeft een bodem aan met code Ldc en Lcc. De Ldc bodem bestaat uit een matig natte zandleembodem met een sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Daarnaast verwijst een Lcc naar een matig droge zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Bij de serie Lcc rust de Ap op een E horizont (ongeveer 40 cm dik) of de verbrokkelde textuur B bij Lcc.

De dichtstbijzijnde waterloop is de Bosveldbeek op 300 meter. Er werden geen CAI locaties geregistreerd binnen een straal van 200 meter van het projectgebied. Er werden enkele artefacten in silex als losse vondsten geregistreerd uit de steentijd. Er werd een motte geregistreerd uit volle en late middeleeuwen. Uit de 17de eeuw dateren 2 structuren, een alleenstaande hoeve en een site met walgracht. Daarnaast werden ook 2 zilveren munten als losse vondsten geregistreerd. Een kuil gevuld met bruine zandleem gemengd met baksteenfragmenten en een tijdelijk militair kampement van Maarschalk Maurice de Saxe uit de 18de eeuw werden eveneens opgetekend. Tenslotte verwijzen de overige CAI locaties naar structuren uit de 20ste eeuw. Het betreft delen van de Belgische en Duitse gevechtlijn.

De geschiedenis van Wespelaar, speelt zich vooral af rond het kasteeldomein, dat vanaf de 12de eeuw achtereenvolgens in handen was van verschillende adellijke families. Wespelaar wordt voor het eerst vermeld in 1154 als 'Wispelaer'.

2. *Welke info valt er te vinden over de voormalige constructies op het terrein?*

Aan de hand van de kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied geen bebouwing aanwezig was vanaf de 18de eeuw. Er zijn geen bronnen voor eventuele bebouwing in de periode voor de 18de eeuw.

3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?*

Op basis van de historische bronnen en kaarten worden er geen structuren verwacht van constructies vanaf de 18de eeuw. Verder kan er geen uitsluitsel gemaakt worden voor de overige te verwachten structuren op het perceel.

4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

Het terrein heeft volgens het kaartmateriaal geen antropogene verstoringen gekend sinds de 18de eeuw

De bodemkartering, uitgevoerd in 1962, heeft de bodem gekarteerd met code Ldc en Lcc. De Ldc bodem bestaat uit een matig natte zandleembodem met een sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Daarnaast verwijst een Lcc naar een matig droge zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Bij de serie Lcc rust de Ap op een E horizont (ongeveer 40 cm dik) of de verbrokkelde textuur B bij Lcc.

4.3 SAMENVATTING / ASSESSMENT BUREAUONDERZOEK

In deze samenvatting wordt een kort overzicht gegeven van de werkwijze van het bureauonderzoek en de belangrijkste conclusies. Bovendien wordt een afweging gemaakt van de noodzaak voor verder vooronderzoek voor de locatie.

4.3.1.1.1 *Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek*

Op het terrein wordt door de opdrachtgever, 'Gemeente Haacht', een aanvraag geformuleerd voor de realisatie van 2 voetbalvelden en bijgebouwen. Dit gaat gepaard met graafwerken waardoor het bodemarchief verstoord zal worden.

Het is projectgebied is gelegen in de zandleem- en leemstreek tussen 15,9 en 14,2 meter boven zeeniveau. De hoogte neemt af naar het noorden toe. De dichtstbijzijnde waterloop is de Bosveldbeek op 300 meter. Er werden geen CAI locaties geregistreerd binnen een straal van 200 meter van het projectgebied. Er werden enkele artefacten in silex als losse vondsten geregistreerd uit de steentijd. Er werd een motte geregistreerd uit volle en late middeleeuwen. Uit de 17de eeuw dateren 2 structuren, een alleenstaande hoeve en een site met walgracht. Daarnaast werden ook 2 zilveren munten als losse vondsten geregistreerd. Een kuil gevuld met bruine zandleem gemengd met baksteenfragmenten en een tijdelijk militair kampement van Maarschalk Maurice de Saxe uit de 18de eeuw werden eveneens opgetekend. Tenslotte verwijzen de overige CAI locaties naar structuren uit de 20ste eeuw. Het betreft delen van de Belgische en Duitse gevechtlijn.

De geschiedenis van Wespelaar, speelt zich vooral af rond het kasteeldomein, dat vanaf de 12de eeuw achtereenvolgens in handen was van verschillende adellijke families. Wespelaar wordt voor het eerst vermeld in 1154 als 'Wispelaer'.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied geen bebouwing was vanaf de 18de eeuw. Over vroegere periodes zijn geen duidelijke gegevens beschikbaar. De bodemkartering geeft een bodem aan met code Ldc en Lcc.

4.3.1.1.2 *Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek*

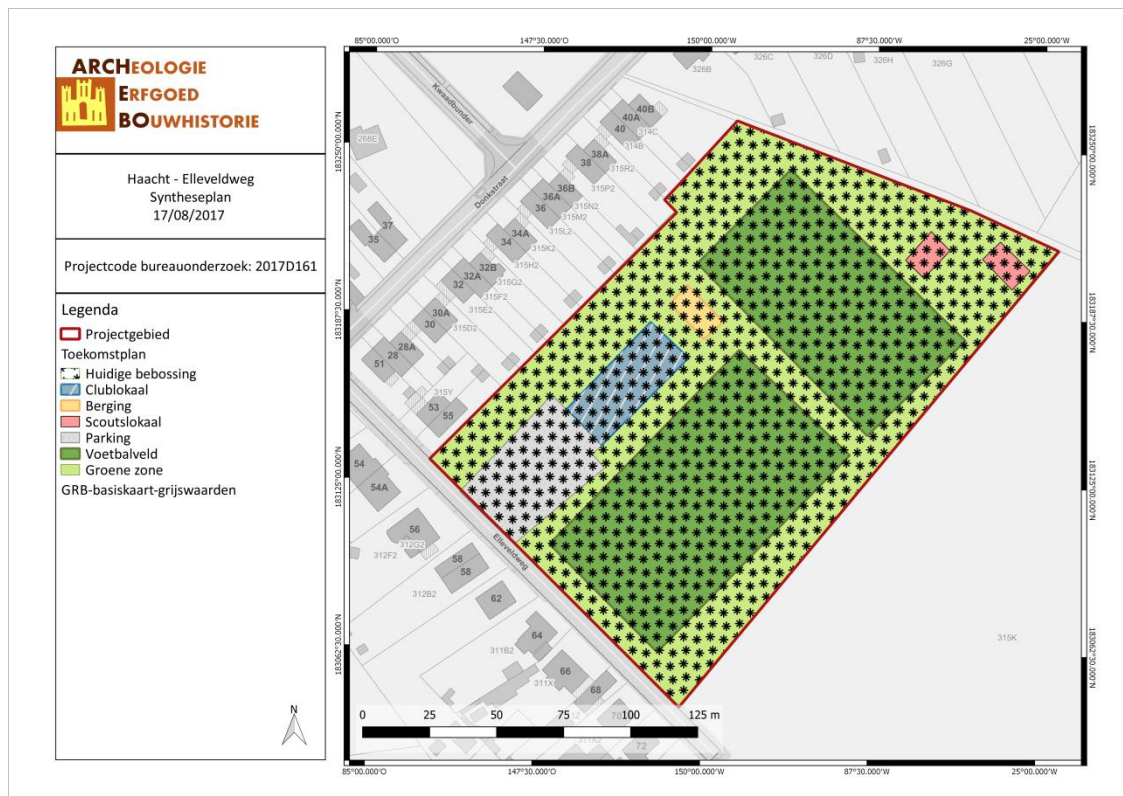
Op het terrein wordt door de opdrachtgever, 'Gemeente Haacht', een aanvraag geformuleerd voor de realisatie van 2 voetbalvelden en bijgebouwen. Dit gaat gepaard met graafwerken waardoor het bodemarchief verstoord zal worden.

Er werden geen CAI locaties geregistreerd binnen een straal van 200 meter van het projectgebied. Er werden enkele artefacten in silex als losse vondsten geregistreerd uit de steentijd. Er werd een motte

opgetekend uit volle en late middeleeuwen. Uit de 17de eeuw dateren 2 structuren, een alleenstaande hoeve en een site met walgracht.

Daarnaast werden ook 2 zilveren munten als losse vondsten geregistreerd. Een kuil gevuld met bruine zandleem gemengd met baksteenfragmenten en een tijdelijk militair kampement van Maarschalk Maurice de Saxe uit de 18de eeuw werden eveneens opgetekend. Tenslotte verwijzen de overige CAI locaties naar structuren uit de 20ste eeuw. Het betreft delen van de Belgische en Duitse gevechtlijn.

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied geen bebouwing was vanaf de 18de eeuw. Over vroegere periodes zijn geen gegevens beschikbaar. De bodemkartering, uitgevoerd in 1962, geeft een bodem aan met code Ldc en Lcc. Bodemkarteringen geven aan dat het grootste deel van het project geen verstoring kent.

HAEL/17/08/17/21 - Digitale aanmaak

Figuur 28: Syntheseplan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2017).

4.4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Gezien de kans dat er binnen het plangebied nog intacte archeologische resten aanwezig zijn, stelt ARCHEBO bvba verder vooronderzoek voor. De voorgestelde uitvoeringswijze van het archeologisch onderzoek is het onderwerp van het Programma van Maatregelen.

5 BIBLIOGRAFIE

Publicaties:

Diriken, Pierre. "De ruimtelijke landschapskenmerkenkaart Limburg", 2000.

Marechal en Laga. "Lithostratigrafie van het Neogeen en Paleogeen (Tertiair) in Vlaanderen", 1988.

Baeyens, L. "Bodemkaart van België: Haacht 74W". Geraadpleegd 9 mei 2017.
file:///C:/Users/Jan/Downloads/074W_SCAN_KBL.pdf.

Bogemans, Frieda, en Marc Van Molle. "Toelichting bij de quartairgeologische kaart, kaartblad 24 Aarschot", 2007.

E. Van Ranst, en C. Sys. "Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)".
Laboratorium van Bodemkunde, Gent, 1 april 2000.

Frederickx, E., en S. Gouwy. "Kaartblad 25 Hasselt Toelichting bij de Quartairgeologische kaart", 1996.

Kennis, J., en J. Vandesande. "Haachts oudheid- en geschiedkundig tijdschrift". *Buurtwegen te Wespelaar in de 19de eeuw*, nr. 2 (z.d.): 53–65.

Marechal en Laga. "Lithostratigrafie van het Neogeen en Paleogeen (Tertiair) in Vlaanderen", 1988.

Online bronnen:

"etymologiebank.nl". Geraadpleegd 27 maart 2017. <http://www.etymologiebank.nl/zoeken/meer>.

Geopunt Vlaanderen. "Atlas der Buurtwegen". Geraadpleegd 2 januari 2017.
<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

"Geopunt Vlaanderen". Geraadpleegd 23 februari 2017. <http://www.geopunt.be/>.

"Maurice de Saxe (1696-1750) — Wikipédia". Geraadpleegd 9 mei 2017.
[https://fr.wikipedia.org/wiki/Maurice_de_Saxe_\(1696-1750\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Maurice_de_Saxe_(1696-1750)).

"Plattelandswijzer - De Zandleemstreek". Geraadpleegd 8 mei 2017.
<http://plattelandswijzer.nettools.be/default.aspx?PageId=678>.

"PR0752-def.pdf". Geraadpleegd 8 mei 2017.
<https://www.milieuinfo.be/dms/d/d/workspace/SpacesStore/cdb446c3-cddc-4d87-a8ca-4846905d2fa0/PR0752-def.pdf>.

"Schulen - Erfgoedobjecten - Inventaris Onroerend Erfgoed". Geraadpleegd 27 april 2017.
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120949>.

"Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (voor 1226)".
Geraadpleegd 27 april 2017. <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/query/?find=schulen&field=lem>.

Vandeputte, Omer. "Gids voor Vlaanderen / 2007 / druk 1: toeristische en culturele gids voor ... - Google Boeken".
Geraadpleegd 09 mei 2017.
https://books.google.be/books?id=rKjn0nQrkzcC&pg=PA475&lpg=PA475&dq=gids+voor+vlaanderen+Halle&source=bl&ots=MkaNNCwuAy&sig=o5jJ0cLP03bEf_ZIEUpBd5GS5r0&hl=nl&sa=X&ved=0ahUKEwjcn4-HypnTAhVB1xoKHY1JAXcQ6AEIGjAA#v=onepage&q=gids%20voor%20vlaanderen%20Halle&f=false.

6 FIGURENLIJST

Figuur 1 Criteria bij stedenbouwkundige vergunningen	4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2017) .	6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op orthofoto (Geopunt, 2017)	6
Figuur 4: Panoramisch zicht op het projectgebied (Google Street View, 2009).....	8
Figuur 5: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).....	8
Figuur 6: Toekomstplan en inplanting (SWECO, 2017).....	9
Figuur 7: Situering van het projectgebied op het toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017)	9
Figuur 8: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2017).....	10
Figuur 9: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2017).	11
Figuur 10: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in ZN-richting (Geopunt, 2017).....	11
Figuur 11: Haacht aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2017)	12
Figuur 12: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2017).....	13
Figuur 13: Uitleg van het type 4 volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2017). ...	13
Figuur 14: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2016).	14
Figuur 15: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2016).	15
Figuur 16: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, geraadpleegd 2017)...	16
Figuur 17: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, geraadpleegd 2017).....	17
Figuur 18: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2017).....	17
Figuur 19: voorbeeld bunker KW-linie (IOE 2017).....	18
Figuur 20: Beekhoeve Haacht (googlemaps 2017)	19
Figuur 21: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2017).	20
Figuur 22: Detail uit de Villaret-kaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, geraadpleegd 2017).....	22
Figuur 23: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, geraadpleegd 2017).....	23
Figuur 24: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2017).....	24
Figuur 25: Situering van het projectgebied op de Popp- kaart (Geopunt, geraadpleegd 2017).	25
Figuur 26: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2017).	25
Figuur 27: Situering van het projectgebied op de orthofoto 1979-1990 (Geopunt, 2017).	26
Figuur 28: Synthesepan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2017).	29

7 PLANNENLIJST

HAEL/17/05/08/1 - Digitale aanmaak	6
HAEL/17/05/08/2 - Digitale aanmaak	6
HAEL/17/05/08/3 - Digitale aanmaak	8
HAEL/17/08/17/4 - Digitale aanmaak	9
HAEL/17/05/08/5 - Digitale aanmaak	10
HAEL/17/05/08/6 - Digitale aanmaak	11
HAEL/17/05/08/7 - Digitale aanmaak	12
HAEL/17/05/08/8 - Digitale aanmaak	13
HAEL/17/05/08/9 - Digitale aanmaak	14
HAEL/17/05/08/10 - Digitale aanmaak	15
HAEL/17/05/08/11 - Digitale aanmaak	16
HAEL/17/05/08/12 - Digitale aanmaak	17
HAEL/17/05/08/13 - Digitale aanmaak	17
HAEL/17/05/08/14 - Digitale aanmaak	20
HAEL/17/05/09/15 - Digitale aanmaak	22
HAEL/17/05/09/16 - Digitale aanmaak	23
HAEL/17/05/08/17 - Digitale aanmaak	24
HAEL/17/05/08/18 - Digitale aanmaak	25
HAEL/17/05/08/19 - Digitale aanmaak	25
HAEL/17/05/08/20 - Digitale aanmaak	26
HAEL/17/08/17/21 - Digitale aanmaak	29